

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ-ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

(ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022)

Θανάσης Γ. Ξηρός

Αναπληρωτής Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου ΑΣΕΙ-ΣΣΕ

4 Ιουλίου

Το Υπουργικό Συμβούλιο επιλέγει, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, την Αντιπρόεδρο Ευαγ. Νίκα για τη θέση της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας και τον Ισ. Ντογιάκο για τη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

5 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός απευθύνεται στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στην ομιλία του αναφέρεται στα γεγονότα του 2015 και στην απειλή της άτακτης χρεοκοπίας της χώρας, στην τουρκική προκλητικότητα, στο μέλλον της Ευρώπης και σε όσα έχει πετύχει η κυβέρνησή του.

6 Ιουλίου

Διεξάγεται στη Βουλή συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως με αντικείμενο την κοινωνική πολιτική. Ο Πρωθυπουργός στην ομιλία του, μεταξύ άλλων, ανακοινώνει την κατάργηση από το 2023 της εισφοράς αλληλεγγύης για τους συνταξιούχους και τους δημοσίου υπαλλήλους, καθώς επίσης το «ξεπάγωμα» των συντάξεων. Εκφράζει, επίσης, την ανησυχία του για τις εξελίξεις, λόγω της ενεργειακής κρίσης και

των πρωτόγνωρων καταστάσεων που μπορεί να επικρατήσουν στην αγορά του φυσικού αερίου. Απαντώντας στο αίτημα του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης «να δηλώσει έντιμα, δημοκρατικά και πολιτισμένα ότι η χώρα θα οδηγηθεί σε εκλογές τον Σεπτέμβρη [...] το δίλημμα της κάλπης, όποτε και εάν τις στήσετε, θα είναι πολιτική αλλαγή και ο εφιάλτης τέλος ή εφιάλτης δίχως τέλος», επαναλαμβάνει ότι «οι εκλογές θα γίνουν στο τέλος της τετραετίας [...] η ίδια η ζωή θα επιβεβαιώσει τα λεγόμενά μου» και προσθέτει ότι «ο παράγοντας αστάθειας είναι η απλή αναλογική, αυτή που τοποθετήσατε στα θεμέλια της σταθερότητας [...] Ο τόπος χρειάζεται σταθερότητα κυβερνήσεων που απολαμβάνουν την εμπιστοσύνη της Βουλής [...] θα πορευτούμε για αρκετούς μήνες ακόμη σε ένα κλίμα τοξικότητας [...] η κυβέρνηση θα συνεχίσει κανονικά τη δουλειά της [...] οι υπουργοί δεν έχουν κατεβάσει τα μολύβια».

7 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ενημερώνει για τη διαχείριση των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία, για το «γεωστρατηγικό» ρόλο της Ελλά-

δας ως πύλης εισόδου φυσικού αερίου, για τα μέτρα στήριξης της κοινωνίας στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων και για τα επόμενα νομοθετικά βήματα της κυβέρνησης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα σχέδια νόμου για την ανώτατη εκπαίδευση και την υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

Σε συνέντευξή του σε ιδιωτικό ραδιοφωνικό σταθμό ο Κ. Μητσοτάκης δεσμεύεται, εκ νέου, στην εξάντληση της τετραετίας.

11 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός, σε περιοδεία του στην Ανατολική Αττική, επαναλαμβάνει: «*Η δέσμευσή μου ισχύει στο ακέραιο. Είναι εθνικά επιβεβλημένο να πορευτούμε στο επόμενο κρίσιμο διάστημα σε συνθήκες πολιτικής σταθερότητας, την οποία μόνον η σταθερή κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας εξασφαλίζει. Οι εκλογές θα γίνουν στο τέλος της τετραετίας*».

12 Ιουλίου

Με τη διενέργεια ισάριθμων κληρώσεων ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής αναδεικνύονται οι δύο συνθέσεις του Ειδικού Δικαστηρίου, στο οποίο έχουν παραπεμφθεί για να δικαστούν ο πρώην Υπουργός Επικρατείας, αρμόδιος για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Ν. Παππάς, καθώς επίσης ο πρώην εισαγγελικός λειτουργός και Αναπληρωτής Υπουργός Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Δ. Παπαγγελόπουλος και η πρώην επικεφαλής της Εισαγγελίας Διαφθοράς Ελ. Τουλουπάκη. Από την κλήρωση αναδεικνύονται, αντιστοίχως, επτά (7) Αρεοπαγίτες, στο σύνολό τους γυναίκες εκ των οποίων η αρχαιότερη θα ασκήσει τα καθήκοντα της Προέδρου, και έξι (6) Αντιπρόεδροι και Σύμβουλοι του Συμβουλίου Επικρατείας, με τους αναπληρωτές τους. Εισαγγελέας και των δύο συνθέσεων κληρώνεται η αντιεισαγγελέας του Αρείου Πάγου Όλ. Σμυρλή.

13 Ιουλίου

Παρουσία του Πρωθυπουργού, ο οποίος θα πάρει τον λόγο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, αρχίζει στην Ολομέλεια της Βουλής η συζήτηση του σχεδίου νόμου για την ανώτατη εκπαίδευση («*Νέοι ορίζοντες για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις*»).

14 Ιουλίου

Με τις θετικές ψήφους των βουλευτών της συμπολίτευσης υπερψηφίζεται το σχέδιο νόμου για την ανώτατη εκπαίδευση. Ο Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία θα αποχωρήσει από τη συνεδρίαση μετά την ολοκλήρωση της ομιλίας του προέδρου του, στον απόηχο των δηλώσεων του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων για την εξέγερση του Πολυτεχνείου και την πτώση της δικτατορίας και των χαρακτηρισμών του Χρ. Βεναρδάκη, βουλευτή του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς- Προοδευτική Συμμαχία στη βασική εκλογική περιφέρεια Α΄ Αθηνών, σε βάρος της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, τις οποίες ο ίδιος θα τις αποκαλέσει ατυχείς σε συνέντευξή του σε ιδιωτικό ραδιοφωνικό σταθμό.

19 Ιουλίου

Αρχίζει στην Ολομέλεια της Βουλής η συζήτηση του σχεδίου νόμου για την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Ο Πρωθυπουργός στην ομιλία του δεσμεύεται ότι η κυβέρνηση θα επιμείνει στον δρόμο των τολμηρών αλλαγών.

24 Ιουλίου

Στον απόηχο δημοσιεύματος κυριακάτικης εφημερίδας ο Πρωθυπουργός σε δηλώσεις του στους δημοσιογράφους, κατά τη δεξίωση της Προέδρου της Δημοκρατίας για την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, αναφέρει: «*Εγώ σας το έχω πει, αλλά δεν με ακούτε. Ούτε εκλο-*

γές θα γίνουν, ούτε ανασχηματισμός. Φύγετε για διακοπές άνετα. Έχουμε εννέα μήνες μέχρι τις εκλογές. Τι ανασχηματισμό; Δεν προλαβαίνει κάποιος να μάθει το χαρτοφυλάκιό του. Επίσης, υπάρχουν πολλές δεσμευτικές υποχρεώσεις για το Ταμείο Ανάκαμψης».

26 Ιουλίου

Ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής, συνοδευόμενος από τον εκπρόσωπο Τύπου του κόμματος και τρεις δικηγόρους, καταθέτει μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, καταγγέλλοντας παραβίαση προσωπικών του δεδομένων μετά τον έλεγχο από ειδική υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του κινητού του τηλεφώνου, κατά την οποία διαπιστώθηκε η παρουσία συνδέσμου συνδεδεμένου με το παράνομο λογισμικό παρακολούθησης Predator.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, σχολιάζοντας την πρωτοβουλία, αναφέρει: «Η μηνυτήρια αναφορά του κ. Ανδρουλάκη επιβάλλεται να διερευνηθεί άμεσα από την Ελληνική Δικαιοσύνη, κάθε αρμόδια αρχή της Ελληνικής Πολιτείας οφείλει να συνδράμει με την τεχνογνωσία της και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της».

27 Ιουλίου

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής ζητά από τον Πρόεδρο της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας τη σύγκλησή της, προκειμένου να κληθούν σε ακρόαση ο Διοικητής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και ο Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, καθώς επίσης να εξετάσει όσα περιλαμβάνονται στη μηνυτήρια αναφορά του Προέδρου του κόμματος.

28 Ιουλίου

Ο Πρωθυπουργός, σε συνέντευξή του σε αμερικανικό τηλεοπτικό δίκτυο και απαντώντας σε

σχετική ερώτηση, αναφέρει: «Έχουμε μια πολύ σταθερή κυβέρνηση στην Ελλάδα και έχω δεσμευθεί, δημόσια, ότι η ελληνική κυβέρνηση θα ολοκληρώσει τη θητεία της και οι εκλογές θα διεξαχθούν το 2023, όταν τελειώσει η θητεία μας. Πιστεύω, λοιπόν, ότι έτσι αντιστεκόμαστε στον πειρασμό για προκήρυξη πρόωρων εκλογών, αν και έχουμε προβάδισμα στις δημοσκοπήσεις. Αλλά είναι σημαντικό, σε αυτούς τους καιρούς, να στείλουμε ένα μήνυμα πολιτικής σταθερότητας και πολιτικής προβλεψιμότητας. Και ελπίζω πως όταν τελειώσει η θητεία μας, θα πείσουμε ξανά τον Ελληνικό λαό ότι αξίζουμε μια δεύτερη θητεία. Αλλά αυτό θα συμβεί μόνο στο τέλος της τετραετίας».

Έπειτα από τηλεφωνική επικοινωνία του Πρωθυπουργού με τον Πρόεδρο της Βουλής ανακοινώνεται η σύγκληση την επομένη της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας.

Ο Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία υποβάλλει αίτημα για τη σύγκληση της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας.

29 Ιουλίου

Παρουσία των Υπουργών Επικρατείας Γ. Γεραπετρίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κ. Πιερρακάκη, του Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Π. Κοντολέοντα και του Προέδρου της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών Χρ. Ράμμου συνέρχεται η μόνιμη ειδική επιτροπή θεσμών και διαφάνειας για να συζητήσει τη μηνυτήρια αναφορά του Προέδρου του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου. Η συζήτηση, επειδή αναφέρεται στη δραστηριότητα της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, είναι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2α του άρθρου 43Α του Κανονισμού της Βουλής, απόρρητη και διεξάγεται κεκλεισμένων των θυρών. Όπως θα διαρρεύσει στον Τύπο, ο Υπουργός Επικρατείας κατά τη διάρκεια της επισήμαινει ότι η Ελλάδα δεν έχει στην

κατοχή της το λογισμικό Predator και διαθέτει αυστηρό νομικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή νόμιμων παρακολουθήσεων.

Διακόπτονται για τις καλοκαιρινές διακοπές οι εργασίες της Βουλής.

Οι δικηγόροι του Προέδρου του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής επισκέπτονται την Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών και καταθέτουν τη μηνυτήρια αναφορά που είχε υποβληθεί λίγες ημέρες πριν στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου.

1 Αυγούστου

Σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον νέο Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ο Υπουργός Δικαιοσύνης Κ. Τσιάρας του ζητά «την κατά απόλυτη προτεραιότητα ολοκλήρωση των ερευνών που αφορούν καταγγελίες σχετιζόμενες με τη χρήση παράνομου λογισμικού παρακολούθησης κινητών τηλεφώνων».

Έξι (6) βουλευτές του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία καταθέτουν στον Πρωθυπουργό επίκαιρη ερώτηση, ζητώντας διευκρινίσεις για την υπόθεση της παρακολούθησης του δημοσιογράφου Θ. Κουκάκη, επικαλούμενοι τα αντιφατικά δημοσιεύματα για όσα ειπώθηκαν στη συνεδρίαση της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας από τον Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, τη σπουδαιότητα του θέματος και την αρνητική για τη χώρα διεθνή δημοσιότητα.

4 Αυγούστου

Από τα στοιχεία που θα διαθέσει, μετά από αίτημά τους, στους ελεγκτές της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών ο πάροχος υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στον Ν. Ανδρουλάκη προκύπτει ότι η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών είχε ενεργοποιήσει τη διαδικασία άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών του. Δημοσιεύματα στον Τύπο φέρουν τον Πρωθυ-

πουργό να ενημερώνεται τότε, κατά πρώτον, για το γεγονός.

5 Αυγούστου

Με διαφορά περίπου μιας ώρας ανακοινώνεται η υποβολή των παραιτήσεων του Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού και του Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Οι παραιτήσεις τους γίνονται αποδεκτές από τον Πρωθυπουργό. Όπως αποδίδεται σε κυβερνητική πηγή, η παραίτηση του Γενικού Γραμματέα σχετίζεται «με το κλίμα τοξικότητας που είχε αναπτυχθεί γύρω από το πρόσωπό του», ενώ στην ανακοίνωση του γραφείου του Πρωθυπουργού αναφέρεται ότι η παραίτηση του Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών υποβλήθηκε «κατόπιν λανθασμένων ενεργειών που διαπιστώθηκαν στη διαδικασία νομίμων επισυνδέσεων». Ως αντικαταστάτες των παραιτηθέντων ανακοινώνονται ο Ιωάν. Μπρατάκος, Γενικός Διευθυντής της Νέας Δημοκρατίας και πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, και, αντιστοίχως, ο πρέσβης Θ. Δεμίρης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος επιβεβαιώνει την άρση του τηλεφωνικού απορρήτου του Ν. Ανδρουλάκη «με νόμιμο τρόπο, κατόπιν και εγκρίσεως εισαγγελικής αρχής», καλώντας τον «να παραστεί προσωπικά στην επιτροπή θεσμών και διαφάνειας, προκειμένου να ενημερωθεί και να πάρει απαντήσεις για όλα τα σχετικά που δεν αφήνουν περιθώριο για αυθαίρετα συμπεράσματα και συνωμοσιολογία».

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία με δηλώσεις του χαρακτηρίζει την παραίτηση του Γενικού Γραμματέα Πρωθυπουργού «ομολογία ενοχής Μητσοτάκη για το σκάνδαλο των παρακολουθήσεων. Σε κάθε περίπτωση, δεν αναιρεί τις ευθύνες του ίδιου του Πρωθυπουργού, αντιθέτως τις επιβεβαιώνει. Κάποια

στιγμή, λοιπόν, οφείλει να δώσει εξηγήσεις στον ελληνικό λαό. Γιατί εδώ δεν είναι απλό ζήτημα, είναι ζήτημα δημοκρατίας».

Ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής δεν απαντά στις τηλεφωνικές κλήσεις του Υπουργού Επικρατείας Γ. Γεραπετρίτη, δηλώνει ότι «η κυβέρνηση οφείλει να δώσει επίσημες εξηγήσεις και δεν έχει νόημα μια κατ' ιδίαν ενημέρωση» και ζητά τόσο τη σύγκληση της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας όσο και τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής για να διερευνηθεί η υπόθεση. Και στα δύο αιτήματά του η κυβερνητική πλειοψηφία απαντά, δια του κυβερνητικού εκπροσώπου, θετικά.

Ο Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος δηλώνει ότι το κόμμα του «συμφωνεί στη σύσταση εξεταστικής επιτροπής για την παρακολούθηση του τηλεφώνου του Νίκου Ανδρουλάκη και θα συμβάλει για την αποκάλυψη όλων των πτυχών της υπόθεσης».

8 Αυγούστου

Ο Πρωθυπουργός, με μαγνητοσκοπημένο μήνυμά του που μεταδίδεται σε εθνικό δίκτυο, αναγνωρίζει ότι η επισύνδεση στο κινητό τηλέφωνο του Ν. Ανδρουλάκη ήταν μεν νόμιμη, καθώς τηρήθηκαν όλες οι νομοθετικά καθορισμένες διαδικασίες, ο ίδιος όμως, εάν τη γνώριζε, δεν θα την επέτρεπε. Επισημαίνει ότι ο Γενικός Γραμματέας Πρωθυπουργού ανέλαβε με την παραίτησή του την αντικειμενική πολιτική ευθύνη και δεσμεύεται για την άμεση πρόωθηση αλλαγών στη λειτουργία της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, προκειμένου να ενισχυθούν η λογοδοσία, η εποπτεία της Βουλής και ο εσωτερικός της έλεγχος.

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, σε τηλεφωνική επικοινωνία του με τον Πρόεδρο της Βουλής, ζητά την επίσκεψη κατά μία εβδομάδα της έναρξης των εργασιών της

Ολομέλειας και τη διεξαγωγή συζήτησης προ ημερησίας διατάξεως με θέμα «τις παρακολουθήσεις από την υπαγόμενη στον Πρωθυπουργό Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών πολιτικών αντιπάλων και δημοσιογράφων». Τα αιτήματά του θα γίνουν αμέσως δεκτά.

9 Αυγούστου

Σε δήλωσή της η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Η προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας είναι θεμελιώδης συνθήκη μιας δημοκρατικής και φιλεύθερης κοινωνίας [...] Η εξαίρεση που προβλέπει το Σύνταγμα για λόγους εθνικής ασφάλειας συναρτάται με την ανάγκη προστασίας της χώρας σε ένα απαιτητικό διεθνές περιβάλλον που απαιτεί εγρήγορη και δύσκολες σταθμίσεις [...] Η εξαίρεση αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά και η εφαρμογή της να είναι σύμφωνη με τις αρχές του κράτους δικαίου και της αναλογικότητας [...] Η απαρέγκλιτη τήρηση της νομιμότητας και η διαφάνεια της κρατικής δράσης δεν συνιστά μόνον εγγύηση των ατομικών δικαιωμάτων, αλλά τον πιο κρίσιμο δείκτη της ποιότητας της δημοκρατίας μας. Θεμελιώνει την εμπιστοσύνη στο πολιτικό μας συμβόλαιο και την αντοχή του πολιτεύματός μας και επιβάλλει την άμεση και πλήρη διαλεύκανση της υπόθεσης των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων, καθώς και τη θωράκιση της λειτουργίας της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Με αυτοσυγκράτηση και προσήλωση στις κοινοβουλευτικές διαδικασίες και τους θεσμούς [...] Ο σεβασμός και η προσπάθεια της Δημοκρατίας υπερβαίνει κόμματα και παρατάξεις, πρόσωπα και αξιώματα [...] Αποτελεί το πιο υψηλό καθήκον όλων μας απέναντι στον Ελληνικό λαό».

Εκδίδεται Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου [«Επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ακεραιότητας στη λειτουργία της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών» (ΕτΚ Α', φ. 152 της 9^{ης} Αυγούστου 2022)], με διατάξεις που συμπληρώνουν τη διαδικασία επιλογής του

Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και καθιστούν αυστηρότερη την έγκριση των νομίμων επισυνδέσεων. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι ο Διοικητής διορίζεται μετά από γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής (άρθρο 1 παρ. 1), καθώς επίσης ότι η εισαγγελική διάταξη για την άρση του απορρήτου εγκρίνεται και από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών και η ισχύς της εκκινεί με τη χορήγηση της έγκρισης (άρθρο 2).

Με επιστολή τους στον Πρόεδρο της Βουλής πέντε (5) βουλευτές-μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, που συμμετέχουν στη σύνθεση της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας, ζητούν την έκτακτη σύγκλησή της.

10 Αυγούστου

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, απαντώντας στον Πρόεδρο του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής και στο αίτημά του ο φάκελος της παρακολούθησής του να μεταβιβαστεί στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, όπου και θα παραστεί εάν κληθεί, αναφέρει: «Από την πρώτη στιγμή που πληροφορήθηκε το ζήτημα, η κυβέρνηση το δημοσιοποίησε και επεδίωξε απολύτως θεσμικά, διά του Υπουργού Επικρατείας, να επικοινωνήσει με τον κ. Ανδρουλάκη, προκειμένου να ενημερωθεί από τον Διοικητή της ΕΥΠ. Ο κ. Ανδρουλάκης εξακολουθεί να αρνείται. Αντ' αυτού επιχειρεί την εργαλειοποίηση ενός πολύ σημαντικού θέματος. Η συνέχεια θα δοθεί στη Βουλή».

11 Αυγούστου

Στο πλαίσιο της έρευνας που διενεργεί ο νέος Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, με αντικείμενο «τον εντοπισμό των προσώπων που έκαναν τις διαρροές για τις παρακολουθήσεις των τηλεφωνικών επικοινωνιών», καταθέτει ενώπιόν του ο δημοσιογράφος Τ. Τέλογλου.

16 Αυγούστου

Ενώπιον του νέου Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου καταθέτει ο δημοσιογράφος Θ. Κουκάκης.

22 Αυγούστου

Επαναρχίζουν, μια εβδομάδα νωρίτερα από τον αρχικό προγραμματισμό, οι εργασίες της Βουλής.

Συνεδριάζει η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής και αποφασίζει για τον προγραμματισμό των συνεδριάσεων των σχηματισμών της που θα συζητήσουν την υπόθεση των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής ζητά από τον Πρόεδρο της Βουλής την άμεση σύγκληση της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας.

24 Αυγούστου

Συνέρχεται σε μυστική συνεδρίαση η μόνιμη ειδική επιτροπή θεσμών και διαφάνειας και εγκρίνει, κατά πλειοψηφία, την επιλογή του πρέσβη Θ. Δεμίρη στη θέση του Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Σε δήλωσή του ο Πρόεδρος της Βουλής αναφέρει ότι «η συνεδρίαση έγινε σουρωτήρι, δίνοντας την εντύπωση ότι η επίκληση των θεσμικών διαδικασιών είναι εντελώς προσχηματική» και απευθύνει έκκληση στα πολιτικά κόμματα «να διαφυλαχθούν οι θεσμικές διαδικασίες από τη μετατροπή τους σε επιλεκτικό, παράνομο και εκτός ελέγχου καθημερινό ανάγνωσμα διαστρεβλώσεων».

25 Αυγούστου

Μιλώντας στην κοινοβουλευτική ομάδα και στο Πολιτικό Συμβούλιο του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής, ο Πρόεδρος του ζητά να μάθει ο λαός την αλήθεια για τις παρακολουθήσεις, επιτίθεται στον Πρωθυπουργό για τις επιλογές του στην Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών και ταυτίζει τις τακτικές της Νέας

Δημοκρατίας με εκείνες του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, όταν είχε την ευθύνη της διακυβέρνησης της χώρας.

26 Αυγούστου

Διεξάγεται στην Ολομέλεια της Βουλής η προ ημερησίας διατάξεως συζήτηση που είχε ζητήσει ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία με θέμα «τις παρακολουθήσεις από την υπαγόμενη στον Πρωθυπουργό Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών πολιτικών αντιπάλων και δημοσιογράφων» σε συνθήκες έντονης αντιπαράθεσης και πόλωσης. Ο Πρωθυπουργός καλεί την αντιπολίτευση να σταματήσει την προσπάθεια απαξίωσης της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και οι λοιποί πολιτικοί αρχηγοί ζητούν την ουσιαστική έρευνα για τον τρόπο λειτουργίας των μυστικών υπηρεσιών.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής καταθέτει πρόταση για τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής με αντικείμενο τη διερεύνηση «της υπόθεσης παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής και ευρωβουλευτή κ. Νίκου Ανδρουλάκη από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) ή και από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την επιβεβαιωμένη απόπειρα παγίδευσης του κινητού του με το κακόβουλο λογισμικό Predator, την παράνομη χρήση αυτού στην ελληνική επικράτεια και την έρευνα για την ύπαρξη ευθυνών του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου».

29 Αυγούστου

Συζητείται στην Ολομέλεια της Βουλής η πρόταση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής για τη σύσταση εξεταστικής επιτρο-

πής. Υπέρ της αποδοχής της ψηφίζουν εκατόν σαράντα δύο (142) βουλευτές, στο σύνολό τους μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων της αντιπολίτευσης, ενώ οι εκατόν πενήντα επτά (157) βουλευτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας δηλώνουν «παρών». Η εξεταστική επιτροπή θα διερευνήσει την παρακολούθηση του κινητού τηλεφώνου του Ν. Ανδρουλάκη και την απόπειρα παγίδευσής του με το λογισμικό Predator, την παρακολούθηση του δημοσιογράφου Θ. Κουκάκη και τις συνακροάσεις στο τηλεφωνικό κέντρο των γραφείων του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος το 2016.

30 Αυγούστου

Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, επιλέγει πέντε (5) νέους Αντιπροέδρους, στο σύνολό τους γυναίκες και μέλη της σύνθεσης του Ειδικού Δικαστηρίου που πρόκειται να δικάσει τον Δ. Παπαγγελόπουλο και την Ελ. Τουλουπάκη, όμως η αρχαιότερη Αρεοπαγίτης και, εκ της θέσεώς της, Πρόεδρος του παραλείπεται.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος σε συνέντευξή του σε ιδιωτικό ραδιοφωνικό σταθμό αναφέρει: «Αυτήν την ώρα δεν είναι στην ατζέντα μας οτιδήποτε έχει να κάνει με τα εκλογικά».

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία συναντάται στα γραφεία της Αρχής Προστασίας του Απορρήτου των Επικοινωνιών με το προεδρείο της και τους ζητά η Αρχή «να διεξαγάγει έρευνα και να απαντήσει, εάν υπάρχουν και πόσα πολιτικά πρόσωπα, βουλευτές ή ευρωβουλευτές, που έχουν τεθεί σε νόμιμη επισύνδεση, τουλάχιστον τα δύο τελευταία χρόνια που οι πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να τηρούν αρχεία».

1 Σεπτεμβρίου

Αν και είχε ανακοινωθεί ως ο νέος Γενικός Γραμματέας της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού, ο Ιωάν. Μπρατάκος διορίζεται [π.δ.

63/2022-ΕτΚ Α΄, φ. 161 της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 2022] Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό και του ανατίθεται το σύνολο των αρμοδιοτήτων που ασκούσε ο επικεφαλής της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού.

Συνεδριάζει, παρουσία του Υπουργού Επικρατείας, η ειδική μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας και ακροάται τους παραιτηθέντες Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού και Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, την εισαγγελέα που εποπτεύει την Υπηρεσία και τον προκάτοχό της, τον νέο και δύο πρώην Διοικητές της, καθώς επίσης τον Πρόεδρο της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Αν και είχε προγραμματιστεί η ταυτόχρονη παρουσία όλων στη συνεδρίαση, η επιτροπή αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, την αποδοχή της πρότασης των μελών της, εκείνων που προέρχονται από την αντιπολίτευση και με τη θετική ψήφο του Κ. Τζαβάρα, βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας στη βασική εκλογική περιφέρεια Ηλείας, και ακροάται τους κληθέντες σε δύο ομάδες. Επικαλούμενοι το απόρρητο σε θέματα εθνικής ασφάλειας, οι δύο προσφάτως παραιτηθέντες δεν απαντούν σε ερωτήσεις που τους απευθύνονται.

5 Σεπτεμβρίου

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, κατά την ενημέρωση των πολιτικών συντακτών και απαντώντας σε ερώτηση για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος, επισημαίνει: «Δεν έχω πολλά περισσότερα στο θέμα αυτό. Έχουμε τοποθετηθεί. Τα δεδομένα είναι γνωστά. Ο εκλογικός νόμος δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά αποτελεί εργαλείο αποτύπωσης της λαϊκής βούλησης, με τρόπο τέτοιο που να τη μετουσιώνει σε ό,τι καλύτερο για την πατρίδα και την κοινωνία. Από εκεί και πέρα πάγια θέση της παράταξής μας είναι ότι ο εκλογικός νόμος πρέπει να αποτυπώνει προφανώς τους συσχετισμούς και να οδηγεί σε ισχυρές και σταθερές κυβερνήσεις, σε κυβερνήσεις που

να παίρνουν γρήγορα ουσιαστικές, θαρραλέες αποφάσεις και αντίστροφα ο εκλογικός νόμος να είναι τέτοιος, έτσι ώστε να αποτρέπει και την ακυβερνησία και τον σχηματισμό αδύναμων κυβερνήσεων που δεν θα μπορούν να αντεπεξέλθουν στις πολύ αυξημένες ανάγκες ουσιαστικών αποφάσεων που επιβάλλει το διεθνές περιβάλλον στο οποίο ζούμε».

Ο Υπουργός Επικρατείας Γ. Γεραπετρίτης σε συνέντευξή του σε ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «...Θέλω να παραμείνω θεσμικός, αυτός είναι ο εκλογικός νόμος. Όμως δεν μπορεί να ξεφύγει της προσοχής μας ότι αυτήν τη στιγμή διαμορφώνεται ένα κλίμα, το οποίο υποβαθμίζει την πιθανότητα των συνεργασιών [...] Αυτό το κλίμα δεν διαμορφώθηκε με ευθύνη της κυβέρνησης, αλλά, όταν τα κόμματα αποκλείουν το ενδεχόμενο συνεργασίας, η χώρα δεν μπορεί να μείνει ακυβέρνητη [...] Αυτήν τη στιγμή πορευόμαστε με όσα έχει πει ο Πρωθυπουργός, πρώτον, η χώρα δεν αντέχει πρόωρες εκλογές και δεύτερον, πορευόμαστε με τον παρόντα εκλογικό νόμο».

7 Σεπτεμβρίου

Συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση η εξεταστική επιτροπή, που θα διερευνήσει τις παρακολουθήσεις των τηλεφώνων πολιτικών και δημοσιογράφων και τις συνακροάσεις του τηλεφωνικού κέντρου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, και συγκροτείται σε σώμα με την εκλογή μονοκομματικού προεδρείου. Με δεκαέξι (16) ψήφους, αν και τη Νέα Δημοκρατία εκπροσωπούν δεκαπέντε (15) βουλευτές, εκλέγεται Πρόεδρος ο Γ. Κεφαλογιάννης, Αντιπρόεδρος η Αν. Μάνη-Παπαδημητρίου και Γραμματέας ο Στ. Παπαδημητρίου. Η επιτροπή αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, να μη διανέμονται τα πρακτικά των εργασιών της στα μέλη της, θα μπορούν όμως να τα μελετούν αποκλειστικά στον χώρο, όπου θα φυλάσσονται.

Δημοσίευμα στον Τύπο φέρει την Εθνική Υπη-

ρεσία Πληροφοριών να ενημερώνει το κλιμάκιο της Αρχής Προστασίας του Απορρήτου των Επικοινωνιών, που επισκέφθηκε τις εγκαταστάσεις της, ότι έχουν καταστραφεί τα ηλεκτρονικά αρχεία με τα δεδομένα της παρακολούθησης του Ν. Ανδρουλάκη και του δημοσιογράφου Θ. Κουκάκη.

8 Σεπτεμβρίου

Η άρνηση της πλειοψηφίας να δεχθεί τον κατάλογο όσων προτείνουν να κληθούν στην εξεταστική επιτροπή για να καταθέσουν ο Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα-Κίνημα Αλλαγής και το ΜέΡΑ25 οδηγεί τους βουλευτές τους στην αποχώρηση από τη συνεδρίαση.

9 Σεπτεμβρίου

Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία με επιστολή του στον Πρόεδρο της Βουλής ζητά την έκτακτη σύγκληψη της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας, μετά τη μπνυτήρια αναφορά που κατέθεσε στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου ο πρώην Υπουργός Χρ. Σπίρτζης για την απόπειρα παρακολούθησης του τηλεφώνου του, και την κλήση ενώπιόν της του νέου Διοικητή και της Εισαγγελέως της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθώς επίσης του προέδρου της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

11 Σεπτεμβρίου

Απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις στη συνέντευξη Τύπου, την επομένη της ομιλίας του στους παραγωγικούς φορείς της πόλης, κατά τα εγκαίνια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, στην οποία είχε ανακοινώσει μέτρα και παροχές για την οικονομική ενίσχυση κοινωνικών ομάδων ύψους περίπου 5,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, ο Πρωθυπουργός, μεταξύ

άλλων, αναφέρει: «Δεν είμαι κωλοτούμπας. Έχω πει ότι οι κανόνες του παιγνιδιού είναι σταθεροί. Κανένα ζήτημα αλλαγής του εκλογικού νόμου δεν υπάρχει, εκτός από μια περίπτωση, εάν έρθει ο ΣΥΡΙΖΑ και δεχθεί ότι η κάλλη με απλή αναλογική είναι μια βόμβα στα θεμέλια της σταθερότητας και συμφωνήσουμε από κοινού να αλλάξουμε τον νόμο [...] Το δίλημμα των εκλογών είναι εάν δίνουμε δεύτερη ευκαιρία στην πρόοδο ή ρισκάρουμε δεύτερη φορά στη συμφορά. Αν όχι εμείς, τότε ποιοι; [...] Η απλή αναλογική οδηγεί σε ετερόκλητες συμμαχίες και ασταθείς κυβερνήσεις. Θεωρητικά, ναι, υπάρχει περίπτωση το πρώτο κόμμα να προηγείται σημαντικά του δεύτερου και να σχηματίσει κυβέρνηση ο κ. Τσίπρας, ο κ. Ανδρουλάκης, ο κ. Βαρουφάκης και ο κ. Κουτσούμπας. Αριθμητικά αυτό μπορεί να συμβεί. Θα συνιστά όμως “πολιτική τερατογένεση”».

13 Σεπτεμβρίου

Με την κατάθεση του πρώην Διοικητή της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Θ. Δραβίλλα αρχίζουν οι εργασίες της εξεταστικής επιτροπής που διερευνά «την υπόθεση παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής και ευρωβουλευτή κ. Νίκου Ανδρουλάκη από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) ή και από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την επιβεβαιωμένη απόπειρα παγίδευσης του κινητού του με το κακόβουλο λογισμικό Predator, την παράνομη χρήση αυτού στην ελληνική επικράτεια και την έρευνα για την ύπαρξη ευθυνών του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου». Με την έναρξη της συνεδρίασης τα μέλη της, τα προερχόμενα από την αντιπολίτευση, θέτουν το ζήτημα της επίκλησης από τους μάρτυρες του απορρήτου, ο Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία προτείνει να ζητηθεί από την Επιστημονική Υπηρεσία

της Βουλής να γνωμοδοτήσει σχετικά, την πρόταση αποδέχονται τα λοιπά κόμματα της αντιπολίτευσης, απορρίπτεται όμως από την πλειοψηφία.

Δημοσίευμα σε απογευματινή εφημερίδα φέρει στελέχη της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών να επιβεβαιώνουν στα μέλη του κλιμακίου της Αρχής Προστασίας του Απορρήτου των Επικοινωνιών, που επισκέπτονται για τρίτη φορά τις τελευταίες ημέρες τις εγκαταστάσεις της, ότι «δεν υπάρχει οριστικά και αμετάκλητα οποιοδήποτε ηλεκτρονικό αρχείο από την παρακολούθηση του Ν. Ανδρουλάκη και του δημοσιογράφου Θ. Κουκάκη. Τα αρχεία βρίσκονταν στο παλιό σύστημα υποκλοπών της ΕΥΠ που αντικαταστάθηκε τους τελευταίους μήνες και δεν κατέστη δυνατόν να διασωθούν και να ανασυρθούν εκ νέου».

14 Σεπτεμβρίου

Ο πρώην Διοικητής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Γ. Ρουμπάτης καταθέτει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής και, μεταξύ άλλων, επιβεβαιώνει ότι παρακολουθούνταν οι τηλεφωνικές επικοινωνίες του πρώην προέδρου του Ταμείου Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου και, στη συνέχεια, μέλους των κυβερνήσεων δικομματικής συνεργασίας του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς και των Ανεξαρτήτων Ελλήνων, Στ. Πιτσιόρλια, κατά το διάστημα που συζητούνταν η πώληση νησιωτικών εδαφικών εκτάσεων σε αλλοδοπούς επενδυτές.

Ο Στ. Πιτσιόρλιας δηλώνει ότι θα κινηθεί δικαστικά «για να λάμψει η αλήθεια και να αποδοθούν, όπου πρέπει, οι ευθύνες για αυτή την απίστευτη ιστορία».

15 Σεπτεμβρίου

Συνεχίζει την κατάθεσή του ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής ο πρώην Διοικητής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Π. Κοντολέων, ο οποίος, επικαλούμενος το απόρρητο,

αρνείται να απαντήσει σε ερωτήσεις των μελών της. Μετά την ολοκλήρωση της κατάθεσής του καλείται ο νέος Διοικητής Θ. Δεμίρης.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος ζητά τη σύγκληση της μόνιμης ειδικής επιτροπής θεσμών και διαφάνειας, προκειμένου να κληθούν ενώπιόν της οι παραπάνω καθώς επίσης η Εισαγγελέας της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και ο πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, προκειμένου να καταθέσουν για τις παρακολουθήσεις των τηλεφωνικών επικοινωνιών του Ν. Ανδρουλάκη και του Χρ. Σπίρτζη, αλλά και στελέχη εταιρειών κινητής τηλεφωνίας για τις καταγγελίες συνακροάσεων των επικοινωνιών του κόμματος στα γραφεία του στον Περισσό.

Λίγο αργότερα αίτημα για τη σύγκληση της επιτροπής υποβάλλει και η κοινοβουλευτική ομάδα του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής, προκειμένου να κληθούν ενώπιόν της ο νέος Διοικητής και η Εισαγγελέας της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθώς επίσης ο πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών. Το αίτημά του με το ίδιο ακριβώς περιεχόμενο, το οποίο είχε υποβληθεί πριν περίπου μία εβδομάδα, επαναφέρει και ο Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία.

Απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις στη συνέντευξη Τύπου την επομένη της ομιλίας του στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «[...] ο όρος (ούτε Μητσοτάκης ούτε Τσίπρας) δεν μπήκε για να γίνει αποδεκτός από τον κ. Μητσοτάκη και τον κ. Τσίπρα, που είναι κολλημένοι στις καρέκλες. Μπήκε για να γίνει αποδεκτός από τον ελληνικό λαό [...] Ο ένας είναι ένας νέος άνθρωπος που του έδωσε μια μεγάλη ευκαιρία ο λαός και είδαμε τι ζήσαμε: Δικασμό, δημοψηφίσματα κάλπικα, λαϊκισμούς, παιγνίδια με τους αρμούς της εξουσίας. Και ήρθε ο Μητσοτάκης ως λευκός

καβαλάρης που θα επέλυε όλα τα προβλήματα αυτά και εδώ βλέπουμε τα ίδια και χειρότερα [...] Τα σενάρια δεν έχουν καμία σημασία, καθώς είναι η λαϊκή ετυμηγορία που θα δείξει την κατεύθυνση της επόμενης διακυβέρνησης της χώρας [...] Εγγυώμαι ότι θα έχουμε σταθερότητα από την πρώτη Κυριακή, εάν είμαστε ισχυροί, δυνατοί. Με σοσιαλδημοκρατικό πρόγραμμα, με ένα σύγχρονο πολιτικό προσωπικό, με διαφάνεια και πολιτικό ήθος. Αξίζει να γυρίσουμε σελίδα [...] Στις τερατογενέσεις που ζήσαμε πολύ παλιότερα, η δική μας παράταξη δεν ήταν ποτέ πρωταγωνιστής. Ήταν θεματοφύλακας των θεσμών, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Και είναι για μένα υποτιμητικό να μιλάει έτσι για κόμματα, τα οποία είναι κοινοβουλευτικά κόμματα, δημοκρατικά κόμματα [...].»

16 Σεπτεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ενημερώνει για την ενεργειακή κρίση και το κυβερνητικό σχέδιο για την ανακούφιση των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων.

18 Σεπτεμβρίου

Απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις στη συνέντευξη Τύπου την επομένη της ομιλίας του στους παραγωγικούς φορείς της πόλης, ο Αλ. Τσίπρας, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «[...] Περιμένω σαφή δημόσια τοποθέτηση για το θέμα (των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων) από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Δεν έχω να θέσω κανένα θέμα. Το θέτει η ίδια η ζωή. Ένα θέμα που αφορά όλους μας. Τι να θέσω στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας; Να ζητήσω να παραιτήσει τον Πρωθυπουργό; Δεν είναι στις αρμοδιότητές της. Απαιτώ μια σαφή τοποθέτηση [...] (Η αναλογική) Δεν δημιουργεί αστάθεια αλλά σταθερότητα και εμπιστοσύνη. Υπάρχει δυνατότητα να κάνουμε την πιο δημοκρατική κυβέρνηση που είχε ο τόπος [...] Μπορώ να συνεργαστώ με κόμματα που έχουμε διαφορές,

αλλά το βάρος θα το έχει το πρώτο κόμμα. Δεν θέλουμε να είμαστε μια κυβέρνηση των ηττημένων. Για να προχωρήσει μια κυβέρνηση συνεργασίας είναι προϋπόθεση να είναι πρώτος ο ΣΥΡΙΖΑ. Αν είναι ο κ. Μητσοτάκης θα έχει εκείνος τη δυνατότητα, θα πάρει την εντολή και θα μπορεί να κάνει κυβέρνηση, ενδεχομένως, με τον κ. Βελόπουλο».

19 Σεπτεμβρίου

Αρχίζει ενώπιον του Ειδικού Δικαστηρίου η δίκη του πρώην εισαγγελικού λειτουργού και Υπουργού, Δ. Παπαγγελόπουλου, για πθική αυτοργία σε κατάχρηση εξουσίας και για παράβαση καθήκοντος, λόγω της φερόμενης παρέμβασής του στο έργο εισαγγελικών λειτουργών, και της Ελ. Τουλουπάκη, πρώην επικεφαλής της Εισαγγελίας Διαφθοράς, για κατάχρηση εξουσίας, επειδή φέρεται να μη διαβίβασε, αμελλητί, στη Βουλή μήνυση βουλευτών σε βάρος πρώην Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας.

Ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής καταθέτει στο πλαίσιο της έρευνας για τις καταγγελίες του σχετικά με τις παρακολουθήσεις από κακόβουλο λογισμικό, την οποία διενεργεί η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών. Ο αρμόδιος εισαγγελέας τον επισκέπτεται, λόγω των προβλημάτων στην κίνηση από τον πρόσφατο τραυματισμό του, στα γραφεία του κόμματος και ο Ν. Ανδρουλάκης του παραδίδει συμπληρωματική μηνυτήρια αναφορά «συνοδευόμενη και από ειδικότερα αιτήματα κλήσης μαρτύρων, κατάσχεσης εγγράφων και διενέργειας σειράς συγκεκριμένων ανακριτικών ενεργειών προς διακρίβωση της αλήθειας».

20 Σεπτεμβρίου

Ολοκληρώνει την κατάθεσή του ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής ο νέος Διοικητής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών Θ. Δεμίρης και, στη συνέχεια, καταθέτει ο Χρ. Ράμμος, Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

21 Σεπτεμβρίου

Ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής συναντάται, μετά από αίτημά του, με την Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η Κ. Σακελλαροπούλου για το θέμα των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων αναφέρει ότι: «Αρμόδια όργανα εν προκειμένω είναι η Βουλή και η Εξεταστική Επιτροπή, καθώς και η Δικαιοσύνη, στην οποία έχετε προσφύγει. Η υπόθεση έχει πάρει τον δρόμο της ενώπιον των Αρχών. Οποιαδήποτε παράταση αυτής της εκκρεμότητας είναι επιζήμια για τη δημοκρατία μας. Η υπόθεσή σας ανέδειξε με τον πιο εύγλωττο τρόπο την ανάγκη βελτίωσης σε επίπεδο νομοθεσίας και καλών πρακτικών του ισχύοντος νομικού πλαισίου και θωράκισης της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Σε ένα κράτος δικαίου κάθε εξαίρεση από την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών πρέπει να ερμηνεύεται στενά και να υπόκειται σε έλεγχο και λογοδοσία».

Ολοκληρώνει την κατάθεσή του ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής ο Πρόεδρος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Ψηφίζεται στην Ολομέλεια της Βουλής το σχέδιο νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών, στο οποίο περιλαμβάνεται διάταξη για την αύξηση των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού έτους 2022 κατά δύο δισεκατομμύρια πεντακόσια εκατομμύρια (2.500.000.000) ευρώ και του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων κατά διακόσια εκατομμύρια (200.000.000) ευρώ τόσο στο συγχρηματοδοτούμενο όσο και στο εθνικό σκέλος του.

22 Σεπτεμβρίου

Σε συνέντευξή του, κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη Νέα Υόρκη στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, σε διεθνές πρακτορείο ειδήσεων, ο Πρωθυπουργός αναφέρει: «Μπαίνουμε σε προεκλογική χρονιά. Θα έχουμε εκλογές την Άνοιξη ή στις αρχές του καλοκαιριού του 2023. Η κυβέρνησή μας παραμένει πολύ

μπροστά στις δημοσκοπήσεις και στοχεύουμε σε μια ακόμη απόλυτη πλειοψηφία. Νομίζω ότι έχετε δίκιο που επισημαίνετε ότι σε αυτές τις δύσκολες εποχές έχει ιδιαίτερη σημασία η πολιτική σταθερότητα».

Διεξάγεται στην Ολομέλεια της Βουλής κλήρωση για την ανάδειξη τριών (3) τακτικών, τα δύο (2) προερχόμενα από τον Άρειο Πάγο, και δύο (2) αναπληρωματικών, προερχόμενα ανά ένα από τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο της Επικρατείας, μελών της σύνθεσης του Ειδικού Δικαστηρίου που θα δικάσει τον Ν. Παππά.

Καταθέτει στην εξεταστική επιτροπή η επικεφαλής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, Αλ. Ρογκάκου. Η απόρριψη του αιτήματος της μειοψηφίας να διευρευνηθεί ο κύκλος των μαρτύρων με πολιτικά πρόσωπα οδηγεί στην αποχώρηση από τις εργασίες της επιτροπής των μελών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτική Συμμαχία, του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής, του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος και του ΜέΡΑ25.

23 Σεπτεμβρίου

Ο πρώην Υπουργός Χρ. Σπίρτζης καταθέτει στον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών νέα στοιχεία σχετικά με την, εν εξελίξει, ποινική προκαταρκτική έρευνα που προκάλεσε η μηνυτήρια αναφορά του στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου για την παρακολούθηση των τηλεφωνικών επικοινωνιών του.

26 Σεπτεμβρίου

Η κοινοβουλευτική ομάδα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος με επιστολή της στον Πρόεδρο της Βουλής διαμαρτύρεται για τον τρόπο που διερευνά την υπόθεση των παράνομων παρακολουθήσεων η εξεταστική επιτροπή, «επειδή δεν μπορεί να οδηγήσει στην αποκάλυψη της αλήθειας, αντίθετα συντείνει στη συγκάλυψή της», προσθέτοντας

ότι «θέλουμε να καυτηριάσουμε ειδικά την απόρριψη από την εξεταστική επιτροπή όλων των μαρτύρων που προτείναμε ως κόμμα για τη διαλεύκανση της υπόθεσης [...] Αν δεν παρθούν ούτε τα ελάχιστα στοιχειώδη μέτρα, ακόμη και στο στενό πλαίσιο ερευνών της εξεταστικής επιτροπής, θα μείνουν τελείως αναπάντητα, όλα ανεξαιρέτως τα κρίσιμα ερωτήματα και ζητήματα για τη διερεύνηση των οποίων συγκροτήθηκε».

Το Ειδικό Δικαστήριο ενώπιον του οποίου δικάζονται ο Δ. Παπαγγελόπουλος και η Ελ. Τουλουπάκη αποφασίζει, ομόφωνα, να μην επιτρέψει να παραστεί ως πολιτική αγωγή η Γ. Τσατάνη, πρώην εισαγγελέας Εφετών, και απορρίπτει κατά πλειοψηφία, με οκτώ (8) ψήφους έναντι πέντε (5), το αίτημα των παραπάνω κατηγορουμένων για την τηλεοπτική κάλυψη της δίκης τους, επειδή κρίθηκε ότι δεν υφίσταται σημαντικό δημόσιο συμφέρον.

30 Σεπτεμβρίου

Δημοσιεύεται το προεδρικό διάταγμα (70/2022-ΕτΚ Α΄, φ. 186 της 30^{ης} Σεπτεμβρίου 2022) με το οποίο κηρύσσεται η λήξη των εργασιών της Γ΄ Συνόδου της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου.

Με την κατάθεση του Προέδρου του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κίνημα Αλλαγής ολοκληρώνονται οι εργασίες της εξεταστικής επιτροπής που διερευνά «την υπόθεση παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής και ευρωβουλευτή κ. Νίκου Ανδρουλάκη από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών (ΕΥΠ) ή και από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, την επιβεβαιωμένη απόπειρα παγίδευσης του κινητού του με το κακόβουλο λογισμικό Predator, την παράνομη χρήση αυτού στην ελληνική επικράτεια και την έρευνα για την ύπαρξη ευθυνών του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοστάκη και κάθε άλλου εμπλεκόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου». □